

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Bhar.I.119/2009/4. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla, mint harmadfokú bíróság a Debrecenben, 2009. május 7. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

ítéletet:

A jelentős kárt okozó csalás büntette és más bűncselekmény miatt vádlott ellen indított büntető ügyben a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság, mint másodfokú bíróság 2.Bf.923/2006/28. számú 2008. évi április hó 16. napján kihirdetett ítéletét megváltoztatja akként, hogy a vádlott börtönbüntetésének tartamát 10 (tíz) hónapra, közügyektől eltiltás mellékbüntetés mértékét 1 (egy) évre enyhíti.

Egyebekben a másodfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokon eljáró városi bíróság vádlott bűnösségét 2006. szeptember 11. napján kihirdetett 2.B.92/2005/39. számú ítéletében jelentős kárt okozó csalás büntetéseben és magánokirat-hamisítás vétségében állapította meg és halmazati büntetésül 1 év 4 hónapi börtönre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte.

Elrendelte a Budai Központi Kerületi Bíróság 12.B.XI.924/1999/34. számú ítéletével kiszabott 1 év börtönbüntetés utólagos végrehajtását.

Az ítélet ellen a vádlott és védője elsősorban felmentés, másodsorban a büntetés enyhítése céljából jelentettek be fellebbezést - a védő írásban is indokoltan.

Az ügyész az ítéletet tudomásul vette, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Főügyészség Bf.2973/2004. számú írásbeli nyilatkozatában annak helybenhagyását indítványozta.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 2008. április 16. napján 2.Bf.923/2006/28. számú ítéletében a vádlott vagyon elleni cselekményét sikkasztás büntetnének minősítette

(Btk.317.§ (1) bekezdés, (5) bekezdés a/ pontja) és a magánokirat-hamisítás vétségének vádja alól bizonyítottság hiányában felmentette.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A másodfokú bíróság a felmentő rendelkezés ellen csupán az ügyésznek biztosított fellebbezési jogot. Az ügyész fellebbezést nem jelentett be, így a Vásárosnaményi Városi Bíróság 2.B.92/2005/39. számú ítélete a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 2.Bf.923/2006/28. számú ítéletével 2008. április 16. napján jogerőre emelkedett.

A vádlott meghatalmazott védője indítványt terjesztett elő, melyben kérte a jogerősítő záradék hatálytalanítását, arra tekintettel, hogy a megyei bíróság jogszabályt sértve nem biztosított fellebbezési lehetőséget a terheltnek és védőjének.

A Debreceni Ítéltábla 2008. november 25. napján kelt Bkf. I.581/2008/3. számú végzésében az indítványt alaposnak találta.

Ezt követően a meghatalmazott védő írásban is részletesen indokolt fellebbezésében a vádlott felmentését kérte az ellene jelentős értékre elkövetett sikkasztás büntettének vádja alól, míg a magánokirat-hamisítás vétsége vonatkozásában a felmentő rendelkezés bűncselekmény hiányában történő megállapítását.

Végül sérelmezte, hogy a másodfokú bíróság annak ellenére nem enyhített a vádlott büntetésén, hogy nem halmazati büntetést kellett kiszabnia, amely álláspontja szerint olyan enyhítő körülmény, mely az ítélet tartamának enyhítését teszi indokolttá és szükségessé.

A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség Bf.365/2008/3-I. számú átiratában a terhelt védője által bejelentett fellebbezés, mint törvényben kizártnak az elutasítását indítványozta.

Álláspontja szerint a védő a másodfokú bíróságnak a bűnösség körében hozott eltérő döntését, vagyis a felmentő ítéleti rendelkezést nem, csupán annak jogcímét sérelmezi, amely a 4/2007.(ÜK.5.) főv. körlevél 1. pontjában foglalt iránymutatásra tekintettel nem joghatályos.

Az ítéltábla a fellebbviteli főügyészségnek a védelmi jogorvoslat törvényben kizártságára vonatkozó érvelését nem találta alaposnak és a másodfokú bíróság ítéletét az azt megelőző első- és másodfokú bírósági eljárással együtt a Be. 387.§ (1) (2) bekezdése alapján felülbírált a Be. 393.§ (2) bekezdése szerinti nyilvános ülésen.

A védő a nyilvános ülésen az írásbeli beadványában foglaltakat változatlan tartalommal fenntartotta, nyomatékosan hivatkozott az időmúlásra és a bűnhalmazat hiányára és álláspontja szerint a Budai Központi Kerületi Bíróság 12.B.XI.924/1999/34. számú ítéletével kiszabott 3 évi próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetés utólagos végrehajtásának lehetősége 2009. április 27-én elévült.

A fellebbviteli főügyészség nyilvános ülésen jelenlévő képviselője a másodfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

Az ítéltábla tekintettel a fellebbviteli főügyészség átiratában kifejtett álláspontjára is, vizsgálta, hogy a jogorvoslat a Be. 386.§ (1) bekezdésében felsorolt feltételei fennállnak-e, és vizsgálta a Be. 367/A.§-a figyelemmel a fellebbezés irányát is. Ez utóbbi körben csupán a Debreceni Ítéltábla Bkf.581/2008/3. számú határozatban kifejtettekre utal az alábbiak szerint:

A Be. 386.§ (1) bekezdés b) pontja szerint a másodfokú bíróság ítélete ellen fellebbezésnek van helye a harmadfokú bírósághoz, ha a másodfokú bíróság a büntetőjog szabályainak megsértésével az első fokon elítélt vádlottat felmentette, vagy vele szemben a büntetőeljárást megszüntette.

A fellebbezésre jogosultak körét a Be. 367/A.§ (1) bekezdése tartalmazza, így a másodfokú bíróság ügydöntő határozata ellen az a) és d) pontoknak megfelelően fellebbezésre jogosult a harmadfokú bírósághoz a vádlott, valamint a védő, a vádlott hozzájárulása nélkül is.

Az 1/2007. Bk. vélemény B/II./1.a) és b) pontjaiban megfogalmazott, a hivatkozott büntetőeljárási jogszabályhelyek értelmezésével kapcsolatosan az ítéltábla álláspontja szerint helyes azon okfejtés, miszerint a büntető kollégiumi vélemény egyértelmű avonatközásban, hogy az első, ill. másodfokon született, a vádlott büntetőjogi felelősségét érintően ellentétes döntések automatikusan megnyitják a harmadfokú eljárás lehetőségét. A Be. 367/A.§ (1) és (2) bekezdéséből nem vonható arra következtetés, hogy felmentő rendelkezés esetén a másodfokú bíróság ítélete ellen akár a vádlott, akár a védő fellebbezése kizárt lenne, a vádlott számára továbbra is jelentőséggel bírhat ugyanis, hogy felmentésére bűncselekmény hiányában avagy bizonyítottság hiányában került sor (Be. 6.§ (3) bekezdés a) és b) pont). Ebből következően a vádlottnak ill. a védőnek a felmentést támadó fellebbezését az arra jogosulttól származó, a számukra biztosított irányban és keretben előterjesztett, s mint ilyen, joghatályos jogorvoslatként kell értékelni.

A kifejtetteket tükröző egységes gyakorlati értelmezés alátámasztása érdekében helyesen hivatkozott a védő a Debreceni Ítéltábla 2008. október 20. napján kihirdetett Bhar.II.348./2008. számú határozatára, amelyben szintén a másodfokú bíróság által felmentett vádlottra vonatkozó ítélet felülbírálatára került sor, és amely felülbírálat során mind az ítéltábla, mind a fellebbviteli főügyészség azt az álláspontot képviselte, miszerint felmentő rendelkezés esetén sem kizárt a vádlott vagy védőjének részéről bejelentett fellebbezés.

Fentiek előrebocsátásával a harmadfokú bíróság megállapította, hogy az első- és másodfokú bíróság a perrendi szabályok sérelme nélkül folytatta le az eljárást.

A másodfokú bíróság a Be. 352.§ (1) bekezdés a/ pontjában biztosított jogkörében eljárva az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást részben kiegészítette azzal, hogy az eljárás során kétséget kizáróan nem nyert bizonyítást az, hogy vádlott a lízingigénylő adatlapon valótlannul nyilatkozott volna úgy, hogy a ... Kft-nél dolgozik és, hogy milyen összegű nettó jövedelemmel rendelkezik.

Kiegészítés történt a megfizetett lízingdíjak összegének rögzítésével is azzal, hogy a vádlott 2003. július 3. napján a 205.594 Ft lízingdíj megfizetését követően a személygépkocsival sajátjaként rendelkezett, végül az ... Zrt. részére kifizetésre került összegeket is rögzítette a másodfokú bíróság.

A harmadfokú bíróság az így kiegészített és helyesbített tényállást megalapozottnak találta és a Be. 388.§ (1) bekezdése alapján a harmadfokú eljárásban irányadónak tekintette. Törvénysértés nélkül vont le következtetést a vádlott bűnösségére a vagyon elleni bűncselekmény tekintetében és helyesen minősítette az elsőfokú bírósági döntéstől eltérően sikkasztás büntettének (Btk. 317.§ (1) (2) bekezdés, (5) bekezdés a/ pont). Megalapozott érveléssel vetette el, hogy a vádlott cselekménye miért nem illeszthető a csalás büntettének törvényi tényállásába.

Vizsgáldott a másodfokú bíróság abban a körben is - figyelemmel a védő által hivatkozott EBH. 2006/1495. számon közzétett jogesetre -, hogy a vádlott cselekménye minősülhet-e a Btk. 330.§-ban meghatározott hitelsértés vétségének. Az e körben kifejtett érvelését az ítéletábra osztotta és nem értett egyet a védelem felmentést célzó jogorvoslatával (BH. 2008/85., 2008/178.)

Törvénysértés nélkül történt a vádlott felmentése a magánokirat-hamisítás vétségének vádjá alól, azonban a felmentő rendelkezés törvényi hivatkozása kiegészítendő a Be. 6.§ (2) bekezdés b/ pontjára utalással. Az ítéletábra nem osztotta azon védői érvelést, hogy a vádlott terhére nem állapítható meg bűncselekmény elkövetése.

Az ítéletábra által elfogadott, irányadónak tekintett másodfokú bíróság által kiegészített tényállás azt tartalmazza, hogy nem bizonyítható kétséget kizáró bizonyossággal az, hogy a vádlott a lízingszerződés megkötésekor nem dolgozott az általa a hitelkérelemben megjelölt ... Kft-nél.

tanú (nyomozati irat 151. oldal) ugyanis igazolta, hogy a vádlottnak a kft-nél történő alkalmazására emlékszik, még nem bizonyíték arra, hogy a lízingszerződés megkötésekor is ennél a munkáltatónál dolgozott, tehát az nem bizonyítható, hogy a vádlott a lízingszerződés megkötésekor valótlan tartalmú nyilatkozatot tett.

A büntetés kiszabása során az ítéletábra az enyhítésre irányuló védői érvelést alaposnak találta. Nagyobb nyomatékkal látta szükségesnek értékelni a közel 7 éves időmúlást, valamint azt a tényt, hogy a vádlott nemcsak szándéknyilatkozatot tett, hanem tényleges lépéseket is a kár enyhítése érdekében, ezért a másodfokú bíróság a Btk. 87.§ (2) bekezdés d/ pontjára és a Be. 372.§ (2) bekezdésére figyelemmel lehetőséget látott a fő- és mellékbüntetés rendelkező rész szerinti enyhítésére.

Nem osztotta az ítéletábra a védőnek a próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés utólagos elrendelésével kapcsolatos aggályát elévülés okán.

A Budai Központi Kerületi Bíróság 2000. június 20. napján kelt 12.B.XI.924/1999/34. számú ítélete a Fővárosi Bíróság 20.Bf.XI.7950/2000/3. számú ítéletével 2001. április 27. napján emelkedett jogerőre (1 évi börtönbüntetés és 60.000 Ft pénzmellékbüntetés). A szabadságvesztés büntetés végrehajtását a bíróság 3 évre függesztette fel.

A Btk. 67.§ (1) bekezdés d/ pontja alapján az öt évet el nem érő szabadságvesztés 5 év elteltével évül el.

A 68.§ (1) bekezdése szerint a főbüntetés elévülésének határideje ha a büntetés végrehajtását felfüggesztik, a próbaidő leteltének napján (jelen esetben 2004. április 27.) kezdődik. A (4) bekezdés kimondja, hogy az elévülést félbeszakítja az elítélt ellen a büntetés végrehajtása végett tett intézkedés.

Jelen esetben a 2001. április 27. napján jogerőre emelkedett 3 évre felfüggesztett börtönbüntetés végrehajtására 2006. szeptember 11. napján intézkedés történt, így a büntetés végrehajtásának elévülése nem következett be.

Mindezek alapján az ítélőtábla a másodfokú bíróság ítéletét a Be. 398.§ (1), (2) bekezdése alapján a jelzett körben megváltoztatta, egyéb helyes rendelkezéseit a Be. 397.§-ára utalással helybenhagyta.

Debrecen, 2009. május 7.

Dr. Balla Lajos sk. a tanács elnöke, Szabóné dr. Szentmiklóssy Eleonóra sk. a tanács tagja, előadó, Dr. Simonné dr. Nagy Éva sk. a tanács tagja

Záradék: A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 2.Bf.923/2006/28. számú ítélete a harmadfokú határozatban írt változtatással 2009. május 7. napján jogerős és végrehajtható.

Debrecen, 2009. május 7.

. Balla Lajos sk.
a tanács elnöke